No. 1162 Zaterdag 7 April 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tree luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 6 April.

Een nieuwe aanval op de bevolking VAN CURAÇAO.

Met zeer veel genoegen zullen onze Lezers ontwaren, dat in Holland reeds eenige krachtige verdedigers van Curaçao zijn opgestaan. Het volgende werd door ons overgenomen uit „De Tijd" van 10 Maart ll.:

In het Februari-nummer van „Neerlandia" orgaan van het A. N. V. komt een ingezonden stuk voor van een ongenoemde, getiteld: „Het verval van Curaçao"; dat stuk zal hevige ergernis wekken bij de velen, die in Curaçao belang stellen, doch het alleen kennen uit bladen en boeken, maar vooral bij de Curaçaoënaars zelf.

Hoe een kalme, naar neutraliteit ernstig strevende redactie gelijk die van dit tijdschrift is, er toe komen kon, dit door heimelijke antipathie ingegeven opstel in zijn kolommen op te nemen, zal wel een raadsel zijn voor de meesten die Curaçao van nabij kennen, en vooral voor de overgroote meerderheid der leden van 't A. N. V. in de Nederl. Antillen. Er komen bitter scherpe opmerkingen in tegen de Curaçaosche vrouw, man, neger, blanke, kleurling, tegen de R. K. geestelijkheid en zelfs zijdelings, gelijk de ingewijden zeer goed begrijpen, tegen de afgetreden leden van den Kolonialen raad en tegen allen, die met deze leden van één gevoelen zijn. De houding van „Neerlandia" zal dan alleen eenigszins verklaard kunnen worden, als zij bereid blijkt ook stukken ter verdediging van deze personen af te drukken; maar zelfs in dit geval zal de scheeve voorstelling toch nog bij velen een onwaren indruk achterlaten— blijft van laster niet altijd wat hangen?—, en in dit opzicht is de misgreep der redactie zoo goed als onherstelbaar. Wel moge zij zich bedenken voordat zij van dezen loozen, wraakgierigen inzender weer een stuk plaatst.

Onder den schijn van een geestdriftig pleidooi voor de puur theoretische stelling: „Het Nederlandsch zal Curaçao uit zijn verval opheffen", slingert de schrijver vlijmende hatelijkheden tegen Nederlanders en Curaçaoënaars, blanken en negers, besturders en gewone burgers van voorheen en thans.

Wonderlijk is het, hoe hij het heeft aangedurfd, in het orgaan van het A. N. V. den Nederlanders zulke geniepige vegen te geven. De Curaçaosche Blanke heeft een afstootend oordeel" „over al wat Hollandsch is"; haar Papiamentsch „is haar liever dan de Taal voor de Transvaalsche en het Vlaamsch voor den Vlaming en *zeker meer dan het Hollandsch voor den Nederlander*"! (blz. 22 kol. 1). Een weinig verder ontmoeten we een leuk dubbelzinnigen uitval, die daar opzettelijk, zonder onmiddellijk verband met het voorafgaande, zoo los daar heen staat, om zoowel de gevoelens van den schrijver als van een of anderen nijdigen West-Indiër te kunnen weergeven. Het is een smakelijk brokje voor de lezers van „Neerlandia. „En de Macamba, met zijn verwaande eigenzinnigheid en betweterij, met zijn taal, hun soms nog vreemder in de ooren klinkend, dan ons het Fransch; hij, de burger van dien staat, die zich van Curaçao niets aantrekt en dit ten achter stelt bij het zooveel meer winstgevende Oost-Indië, hij is de verpersoonlijking van dit krenterige, verre land, dat, zwak en vreesachtig als een lam hun eiland niet dient tot waarachtig steunend Vaderland."

Neen, dat is de gedachte van den Curaçaoënaars NIET; het is veeleer manier en uiting van iemand, die door de Nederlanders ergens is opgejaagd en nu zijn venijn eens wil uitstorten, quasi door den mond van een ontevreden West-Indiër!

En later krijgen we iets dergelijks te slikken: „Wij, Macamba's, zijn de oorzaak van Curaçao's achteruitgang. Neen, dan zijn de Amerikanen anders. De Noord-Amerikaan is de brenger van den dageraad, het geld, het werk, de verbeteringen" (blz. 25). Dat is de uitroep van de Curaçaoënaars NIET; het is de aan[illegible] en het verwijt van den onbesuisden rhetor, die wanhopig en onpraktisch zijn landgenooten toeroept: „Verheft u zelf en ontrukt u aan uw verlatenheid (adres: aan Nederland). Werpt u in den stroom des levens, gaat mee naar buiten aan den ploeg en werkt, bewerkt uw eigen land zelf onder uw eigen toezicht, en laat dit goede werk niet over aan uw negers, die u bestelen als de raven." Wij zouden nu wel den schrijver kunnen vragen: „Heeft de Nederlander zich daarvoor iets te verwijten?"

Ja, de Curaçaosche planter droomt maar, „schommelende in zijn wipstoel"; hij „maakt van een goede plantage een dorren winkel" door haar „over te laten aan verarmde, achterlijke negerdieven"! Geeft wel acht, lezer, deze planters zijn voor de groote meerderheid Protestanten en Israëlieten; de onbekookte strijder der R. K. geestelijkheid durft ook hen aan!

En na „de Curaçaosche Blanke" op de kaak gesteld te hebben, na zoo onrechtvaardig te denken over de Curaçaosche planters, schroomt hij niet hen uit te noodigen hun „klachten en verwijten" te openbaren, en roept hij hun toe: „Curaçaoënaars, *gilt* het uit desnoods, laat u hooren! Blijft hameren op uw aambeeld" (blz. 22).

Kan de Curaçaoënar gediend zijn van iemand, die meent te bewijzen dat op Curaçao een plantage „bloeien kan en ruime winsten opleveren, en daarna van hem zegt, dat hij maar zoeken moet „naar de nieuwe bron van inkomsten, te land en te water; hij neme een voorbeeld aan den Hollander in de verre Oost en den Amerikaan op nieuwe onbekende gronden"?

De schrijver is zelf zoo geheel zeker niet, dat er met zijn aanbevolen cultures veel te verdienen valt. Hij houdt een groote achterdeur open voor den planter, om „desnoods ver van zijn gezin, doch met moed" naar elders voor een bestaan om te zien!

Trouwens zijn voorbeelden bewijzen weinig of niets.

Dat Savonet bloeit is slechts waar in vergelijking met de andere plantages; dat de eigenaar er van bestaan kan, is alleen toe te schrijven aan de ontzaglijke grootte dier plantage en de nabijheid van den Christoffelberg, waar al heel licht ook in lange droogte wat groen overblijft voor het vee.

In aloë zijn heil zoeken op Curaçao zal bezwaarlijk gaan, omdat er veel te weinig hout groeit, noodig als brandstof bij de bereiding van aloë. Dat zou de uitroeiing wezen op groote schaal van boomen en struiken.

Het is waar, dat van dividivi, sisal en andere artikelen door velen veel gehoopt wordt als stapelproducten. Doch men wacht nog altijd op duidelijk succes der proeven.

De „meer dan drie ton gouds" aan dividivi met Hamburg verhandeld over 1904, bewijst niet „dat er nog wel wat van den landbouw te Curaçao te halen is"; het toont misschien veel beter de voordeelen van den handel met Venezuela, waarvan groote hoeveelheden dividivi naar Curaçao worden verscheept om dan als product van dat eiland te Hamburg aan de markt te komen!

De schrijver schrijft verontwaardigd over „de misdadig verwaarloosde wijze van beheer der plantages", en beroept zich op de heeren Rijkens en Went, die stellig meenen, dat er met kennis en energie uit den Curaçaoschen grond wat te garen is.

Inderdaad, „een liefhebberij voor landbouwzaken is iets zeldzaams op dat eiland" geworden, eenvoudig omdat de liefhebberij al lang te duur bleek voor den planter van gewone middelen. De ontmoediging en het geldgebrek zijn nu eenmaal zoover gekomen, dat hij ongeroerd blijft bij alle zuivere theorieën en geestdriftige opwekkingen, hij verlangt te zien succes der proefnemingen. Zoodra de optimisten met behulp der subsidiën eene plantage, die als type kan dienen van het eiland, met voordeel exploiteeren, zal de Curaçaosche planter dit voorbeeld niet versmaden; doch al het geschetter der theoretici laat hem geheel koud. Met al zijn gegronde twijfels hoopt hij innig, dat de proeven gelukken mogen, maar hij heeft er zelf geen geld meer voor.

Dat is nu eenmaal de zeer verklaarbare stemming van den planter op Curaçao. Hij zwicht niet meer, tenzij voor het feit, dat een plantage van gewone waarde wordt bevonden te rendeeren met gewonen, geringen regenval. Dat feit is nog niet geschied en is nog in de verste verte niet in het zicht.

De mannen van den landbouw, zaakkundigen of dilettanten, hebben dus maar de gunstige resultaten hunner theorieën te toonen, en alle Curaçaosche plantagehouders, door eigenbelang geprikkeld, zullen gretig en vlijtig de nieuwere voordeelige methoden toepassen. Doch zoo lang de experten en enthousiasten zelf nog in het schemer rondtasten en jaarlijks nog bittere teleurstellingen ondervinden, mogen zij het den berooiden planter niet euvel duiden, dat hij het restje van zijn kapitaal niet aan proefnemingen en wagerijen verkwist.

En hiermede meen ik de heftige philippica van den schrijver, voor zoover zij de planters van Curaçao aantast, voor een groot gedeelte te hebben ontzenuwd. Nu een woord ter verdediging van de Curaçaosche negers en de houding der R. K. geestelijkheid.

Het Beschavingswerk op Curaçao.

Ofschoon de volgende week het Maart-nummer van *Neerlandia* wel op Curaçao zal worden verspreid, willen wij toch den belangstellenden lezer reeds nu een voorproefje geven van het artikel door den Zeereerw. P. Euwens in dat nummer geplaatst als tegenhanger van het bewuste artikel in het Februari-nummer. Uit gebrek aan plaats kunnen wij alleen het begin overdrukken en willen in 't kort den verderen inhoud aangeven.

„Ik vrees, dat het artikel: „Het verval van Curaçao" in het Februari-nummer van *Neerlandia* heel wat ongenoegen en verontwaardiging in die kolonie verwekken zal. Ik voor mij kan niet anders dan mijn volle ontevredenheid en afkeuring over de strekking en de plaatsing van dat stuk te kennen geven. Ik begrijp eenigszins de moeilijkheid, waarvoor de Redactie geplaatst werd. Ik kan mij zelfs voorstellen, dat de Redactie een weldaad meende te bewijzen aan de Groep der Antillen door de opname van dat artikel, waarin het voor haar, met Curaçaosche toestanden minder bekend, den schijn had, alsof hier de vinger gelegd werd op de wondeplek der kolonie, weshalve zij, vol waardeering voor den moed van den schrijver, wellicht meende ook zijn anonymiteit te moeten eerbiedigen. Doch bij mij staat het vast, dat de Redactie op een dwaalspoor gebracht is. Een zekere geruststelling is het voor mij en voor de Groep der Antillen, dat de Redactie uitdrukkelijk verklaard heeft [bladz. 30]: „dat zij zich in dezen geen partij stelt," en in haar alles overheerschend verlangen om éénheid en samenwerking te zien en te brengen onder alle takken en groepeeringen van den Nederlandschen stam, bevestigt zij die verklaring, door mij de gelegenheid te openen, lasterlijke aantijgingen en verdachtmaking tegen de eer van de Antillengroep te niet doen.

Zelden kwam mij een stuk onder oogen, waarin zooveel losse beweringen zonder eenig bewijs worden vastgelegd. Al die beweringen stuk voor stuk te weerleggen, is onbegonnen werk. Doch het is ook onnoodig. Want de verontwaardiging

die dat februari-nummer in onze kolonie, met name in den kring der „Curaçaosche vrouwen" zal veroorzaken, zal reeds voldoende protest zijn tegen de anti-Nederlandsche gezindheid, die der Curaçaosche vrouw wordt ten laste gelegd. Evenmin wil ik hier redetwisten over hetgeen de schrijver in zake *landbouw* te berde brengt. Landbouw-dissertaties zijn in een tijdschrift als *Neerlandia* minder op haar plaats. Dat alleen moet mij van het hart, dat iemand, die den Heer RIJKENS aanhaalt als betrouwbaar gezag in landbouw- en alle Curaçaosche aangelegenheden, misschien de lezers *buiten* de kolonie, der zaken onkundig, kan misleiden, maar bij een ieder *op Curaçao*, van den hoogsten overheidspersoon tot den geringsten kantoorbediende alle geloofwaardigheid ten eenemale verbeurd, heeft.

Het hoofddoel van het artikel is eigenlijk het onderwijs en de taal in onze kolonie te bespreken, met den heimelijken toeleg het beschavingswerk der R. K. Geestelijkheid te verkleinen, bespottelijk te maken en in twijfel te trekken. Op dat terrein wil ik dien strijder-met-gesloten-vizier uit zijn hinderlaag opjagen en voor zijn onridderlijke kunstgrepen afstraffen.

In het Curaçao-nummer van *Neerlandia* (afl. Juli-Aug. 1905) had de heer CHUMACEIRO, rabbijn bij de Joodsche gemeente op C. een zeer waardeerend artikel: *De Nederlandsche taal op Curaçao*" geschreven. Het was niet de eerste maal, dat door andersdenkenden den lof van het beschavingswerk der Kath. Kerk op ons eiland verkondigd werd. Die waardeering van die zijde bewees uitteraard, dat hier der *waarheid* hulde gebracht werd. Het gold hier geen uitdaging. Bovendien het Curaçao-nummer was geen strijdschrift. Geboren uit het verlangen om onze kolonie meer bekend te maken, hadden alle standen en gezindten, mannen en uit de kolonie en uit het moederland, ieder het zijne bijgebracht. Als door natuurlijk instinct gedreven, had ieder alle twistgeschrijf vermeden, alles buiten bespreking gelaten, wat de neutrale grens overschreed, of een polemiek kon uitlokken. Het gevolg was, dat alom de lof over het welgeslaagde nummer algemeen en zonder voorbehoud was.

Nu echter deze onbekende, (we zullen hem in het vervolg kortheidshalve X noemen) uit enkele woorden van den heer CHUMACEIRO munt tracht te slaan van onedel gehalte en valschen klank, is het onze plicht daartegen in verzet te komen."

Als slotsom zijner beoordeeling van hetgeen de Heer CHUMACEIRO over al wat door de R. K. Geestelijkheid op Curaçao gedaan werd voor de opleiding der lagere volksklasse besluit X:

„Let wel, het tegenwoordige standpunt der beschaving op Curaçao is dus te danken aan de R. K. Geestelijken, die zorg heeft gedragen voor de opleiding en ontwikkeling".

Uit historische gegevens bewijst nu de Z. Eerw Pater EUWENS, dat die ontwikkeling eigenlijk eerst *goed geregeld* werd en *algemeen* kon worden bewerkt tusschen de jaren 1850-1860. Bij overname van het eiland door de Hollanders in 1634 werd bijna de geheele Indiaansche bevolking met inbegrip van den kath. Priester naar de kust van Venezuela overgebracht. In de eerste jaren der West-Indische Compagnie werd er geen Priester op het eiland geduld. Het eiland werd langzamerhand met *nieuwe* bewoners bevolkt, met *heidensche* slaven, uit Afrika aangevoerd. Eindelijk in 1704 vestigden zich,— in den beginne wel licht ter sluiks—de eerste kath. Priesters.

Waar thans op Curaçao van afstand tot afstand 8 bloeiende parochies zijn, was gedurende de geheele 18e en nagenoeg de eerste helft der 19e eeuw slechs één katholieke kerk en een enkele Priester, bij uitzondering twee, somwijlen echter gedurende langen tijd geen enkele Priester werkzaam. Wat kon één Priester bij zulk een uitgestrekte en talrijke bevolking verrichten? Aan volksonderricht kon niet worden gedacht. Hindernissen en belemmerigen van allerlei aard werden bij voortduring in den weg gelegd. En wat kon er van het beschavingswerk der slaven terechtkomen, die na het ontvangen van het Doopsel bijna geheel van den invloed en het onderricht des Priesters verstoken bleven? Eerst met de komst van den Apostolischen Prefect M. NIEUWINDT in 1824 werd het missiewerk op meer degelijken grondslag ingericht en uitgebreid Vooral na zijn terugkeer uit Holland als Bisschop in 1841 nam de missie in bloei toe, doch ten koste van tallooze offers en bovenmenschelijke krachtinspanning en niettegenstaande kleinzielige tegenwerking.

In 1842 kwamen de eerste zusters, die in datzelfde jaar de eerste school openden aan de Overzijde op C. Werd dat onderwijs op prijs gesteld? De school nam steeds in bloei en aantal leerlingen toe. Het Bestuur der Kolonie daarentegen deed niets, ja erger, het belemmerende het beschavingswerk onder de inlandsche bevolking. In 1848 en 1849 werd een aanvraag om een katholieke bijzondere school op te richten op de eilanden Bonaire en St. Martin...... van *de hand gewezen.*

Van het nieuw voorgestelde Reglement op het beleid der Regeering in 1852 (zie Curaç. Courant, No. 9 van 28 Febr. 1852) luidde het 89ste artikel: „De Regeering moet zorgen, dat overal, *waar de talrijkheid der EUROPEESCHE* bevolking dit vordert, openbaar lager onderwijs wordt gegeven."

Zóó werd dus nog in 1852 door het Bestuur de geheele bevolking, voor zoover zij uit slaven en vrije kleurlingen bestond, van alle onderwijs uitgesloten.

Sinds dien werd door het Apostolisch Vicariaat school op school geopend, ook in de buitendistricten voor de arme negerbevolking, en dit jarenlang zonder den minsten financieelen steun van het Bestuur. En toen later die zoo hoog nöodige subsidie kwam, ging dit nog schoorvoetend en moest die geringe hulp als het ware nog worden afgedwongen.

Moet men na deze historische beschouwing niet verstomd staan, dat er nog zooveel tot stand werd gebracht op het gebied van onderwijs ook in de buitendistricten? En getuigt het niet van verregaand gemis aan gevoel, wanneer men al dat werken en zwoegen, ten koste van vele geldelijke offers ook, bespottelijk tracht te maken. Alsof het de schuld is der R. K. Geestelijkheid, dat het onderwijs in de buitendistricten nog niet veel beter is! Neen, het is enkel en alleen aan die R. K. Geestelijkheid te danken, dat er overal in de buitendistricten scholen werden opgericht. Het Gouvernement deed daarvoor *volstrekt niets* en was zelfs niet bereid te helpen en de lasten een weinig te verlichten. Die hulp moest steeds worden afgedwongen. Dat is de hoofdoorzaak, dat het onderwijs in de buitendistricten zich niet beter ontwikkelen kon en er voor zooveel kinderen een te gering aantal leerkrachten beschikbaar kon worden gesteld. Zal men dan nooit eens een weinig voelen, dat de tekortkomingen in het volksonderricht niet mogen geschoven worden op de R. K. Geestelijkheid, die toch niet op de eerste plaats verplicht is schoolonderwijs te geven. Wil men zich zelven niet beschuldigen, dat men toch ten minste een weinig meer eerbied toone voor de opoffering van die heldhaftige Hollandsche vrouwen die jaren en jaren achtereen te midden der arme bevolking geleefd hebben en telkens vol moed in kleine scheepjes de zee over staken om ook op de eilanden het onderwijs en de beschaving te gaan brengen.

Op gezag van den heer RIJKENS verklaart X dat de Curaçaosche vrouw zich niet met fatsoen op een plantage in de buitendistricten kan vestigen.

Dit is geheel en al bezijden de waarheid, maar iemand die dit gevoelen is toegedaan moest dan toch een weinig meer voelen voor die Hollandsche vrouwen, die uit liefde voor de beschaving en ontwikkeling van het volk het jarenlang wel deden en overal de achting afdwongen van de buitenbevolking.

Die volgens X zoo laag staande buitenbevolking voelt dus nog fijner dan die would-be beschaafde heer X, die toch altijd geleefd heeft in een maatschappij, welke *na eeuwen* van langzame ontwikkeling zich eindelijk beschaafd kan noemen.

Voorloopig Verslag

VAN DEN

Kolonialen Raad

OVER

DE BEGROOTING.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

§ 1. Met voldoening had men uit de Memorie van Toelichting ontwaard, dat bij de samenstelling van dit outwerp wederom, als algemeen beginsel, heeft vooropgezeten het streven om elke uitgave, die niet onafwijsbaar noodig wordt geacht, te vermijden.

Des te meer werd het daarom betreurd, dat het aan het Bestuur niet is mogen gelukken tot een bevredigender resultaat te geraken dan waarop het eindcijfer der uitgaven wijst.

Moest worden erkend, dat dit voor een niet gering deel te wijten is aan het feit, dat op dit ontwerp belangrijke bedragen zijn uitgetrokken voor werken ter verheffing van den oeconomischen toestand der kolonie, het kon niet worden ontkend, dat, afgezien daarvan, de uitgaven in een zeer onguustige verhouding staan tot de inkomsten.

Overtuigd, dat bij den tegenwoordigen bedroevenden oeconomischen toestand der kolonie, voorshands aan versterking der inkomsten niet kan gedacht worden, meenden de afdeelingen hier met klem te moeten aandringen op inkrimping der gewone uitgaven.

Gevraagd werd of de werkzaamheden van de personen belast met de Postspaarbank op de verschillende eilanden wel van dien aard zijn, dat zij de daarvoor uitgetrokken betrekkelijk hooge toelagen rechtvaardigen. Men dacht ook bezuiniging mogelijk op de voor drukloon uitgetrokken bedragen en beval in dit opzicht het stelsel van aanbesteding aan. Ook het Departement van Openbare werken zou, meende men, beduidend goedkooper werken, indien dit stelsel meer werd toegepast. Eenige leden gaven, als hunne meening te kennen, dat de huishouding der kolonie over het algemeen op een te weelderigen voet is ingericht.

§ 2. Met waardeering had men bemerkt, dat het Bestuur wenscht voort te gaan met het aanleggen van dammen en dat daarbij van de zijde van belanghebbenden medewerking wordt ondervonden.

Zeer vele leden hadden echter ernstige bezwaren tegen de kostbare wijze, waarop thans de damaanleg geschiedt.

Zij meenden, dat de kosten van aanleg wel 50% minder zouden bedragen, indien instede van dammen met gemetselde overlaten of geheel gemetselde dammen, uitsluitend aarden dammen werden opgeworpen, aan weerszijden voorzien van uitloozingskanalen. Tot staving hiervan wenschten zij er slechts op te wijzen, dat het Departement van Openbare werken de kosten per M3 berekent, voor metselwerk op f 12.— à f 13.— en voor aardeverzet op f 0,20 à f 0,25 En niet alleen de uitvoeringskosten zouden door het volgen van het door hen aanbevolen systeem verminderen, ook de werkzaamheden aan bovengenoemd Departement zouden daardoor zoo beduidend afnemen, dat met minder personeel zou kunnen worden volstaan.

Dat overigens, wat de deugdelijkheid van het werk betreft, volgens het voorgestane systeem aangelegde dammen uitstekend beantwoorden, heeft hier de ondervinding afdoende bewezen.

Enkele leden, hoewel de juistheid van de door de vorige leden aangevoerde gronden niet ontkennende, wenschten geen aanmerkingen te maken op de door Openbare werken gevolgde werkwijze.

§ 3. Bestonden er alzoo geen principieele bezwaren tegen den damaanleg, veeleer het tegendeel, zeer vele leden moesten op de vraag of daarvoor eene topografische opneming noodzakelijk is, beslist ontkennend antwoorden.

Niet dat zij hiermede bedoelden, dat voor plaatsen waar er volledige gegevens omtrent den regenval bestaan, zoodanige opneming niet van het grootste nut zoude zijn. Maar omdat zoodanige gegevens nl. van den in een gegeven tijdsverloop gevallen regen, voor de eilanden der kolonie ten eenenmale ontbreken.

§ 4. Ten aanzien van den landbouw kon men zich in zooverre met de inzichten van het Bestuur vereenigen, dat nl. enkele cultures in de kolonie mogelijk zijn.

Dat er toch cultures gevonden worden, die zelfs op den dorren bodem van de benedenwindsche eilanden met voordeel gedreven kunnen worden, bewijst de divídiviboom, die daar in het wild groeit en aan de felle droogte weerstand biedt.

Naast de katoen-cultuur, waarvan eenige leden voor de bovenwindsche eilanden zelfs groote verwachtingen koesterden, achtte men die van dividivi voor de benedenwindsche eilanden — inzonderheid Curaçao en Bonaire — van het grootste belang.

Nu reeds, waar er van eene cultuur nauwelijks sprake kan zijn, danken vele plantage-eigenaars een niet gering deel hunner inkomsten en de landelijke bevolking zelfs een aanzienlijk deel harer verdiensten aan deze cultuur.

Dat ter uitbreiding daarvan, van de zijde van belanghebbenden, tot nu toe zoo weinig is gedaan, meenden de afdeelingen uitsluitend te moeten toeschrijven aan de financieele onmacht der plantage-eigenaars en kleine grondbezitters. De terreinen daarvoor bestemd, moeten zijn omheind, niet zooals dit bij den maisbouw b. v. geschiedt, telkens voor een seizoen, maar duurzaam. En dit kost betrekkelijk veel.

Waar het particulier initiatief alzoo onmachtig is gebleken, om deze cultuur, die als de cultuur bij uitnemendheid voor Curaçao en Bonaire is te beschouwen, tot haar recht te doen komen, daar meenden de afdeelingen, dat het Gouvernement thans krachtig dient in te grijpen, om deze bron van welvaart te ontwikkelen en ruimer te doen vloeien.

Zij meenden dan ook niet te mogen aarzelen, met alle kracht die in hen is, bij het Bestuur te moeten aandringen op aanmoediging en bevordering van de dividivi-cultuur op de eilanden Curaçao en Bonaire, door het verleenen van financieelen steun aan plantage-eigenaars en grondbezitters, die zich daarop wenschen toe te leggen, b. v. onder de volgende voorwaarden.

De zaden moeten niet direct in den grond worden geplant maar eerst in kleine mandjes, die, wanneer de plant krachtig genoeg is om zonder geregelde irrigatie aan de droogte weerstand te bieden, op geregelde afstanden in den grond worden gestoken.

Terwijl de kosten van dit alles door de afdeelingen, op grond van betrouwbare berekeningen, worden begroot op ongeveer f 125.— per H. A., meenden zij dat de door het Gouvernement te geven subsidie niet

hooger dan f 75. — per H. A. behoeft te zijn. Veilig toch mag, naar hun oordeel, worden aangenomen, dat de grondbezitters van hun kant bereid zullen bevonden worden zich de noodige opofferingen te getroosten, ten einde tot het ontwikkelen van deze voorname hulpbron van de kolonie mede te werken.

Teneinde de kansen van mislukking tot een minimum terug te brengen en minder nauwgezette vervulling der te stellen voorwaarden te voorkomen, werd het wenschelijk geacht de te geven subsidie niet in eens, maar in drie jaarlijksche termijnen van f 25.—, f 35.— en f 15.— uit te keeren. De voornaamste kosten, nl. die van omheining, zullen trouwens eerst in het tweede jaar behoeven te worden gemaakt.

§ 5. Met oog op de handelsbelangen van het eiland Aruba werd het wenschelijk geacht een deskundig onderzoek te doen instellen naar de mogelijkheid van uitbaggering van den havenmond aldaar, teneinde die haven toegankelijk te maken voor groote stoomschepen. Wegens de gunstige ligging van Aruba ten opzichte van de naburige Z. A. republieken, zouden deszelfs handel zich beduidend kunnen ontwikkelen indien er een meer directe verbinding met Europa en N. Amerika kon worden verkregen.

Tot zooverre het V. V. Met vreugde erkennen wij, dat dit Verslag getuigt van den ernstigen wil der Leden om krachtdadig mede te werken aan den bloei en ontwikkeling onzer kolonie, alsmede van het ernstig streven om de uitgaven onzer Begrooting niet noodeloos op te voeren. Of echter alle bezuiniging door hen gewenscht, ook zal kunnen worden ingevoerd, dat wil zeggen, of die bezuinigingen werkelijk zonder schade kan worden toegepast, betwijfelen wij. De Postspaarbank is nog te kort opengesteld om reeds afdoende te kunnen beoordeelen, of de administratie te duur is ingericht. Ook moet men zulk een inrichting meer in haar geheel beschouwen en mogen de voordeelen van het eene kantoor wel worden besteed om de onkosten van het andere te bestrijden. Als de Postspaarbank in haar geheel mettertijd haar administratie maar goed kan maken.

Openbare werken vraagt zeker veel geld, maar we kregen dan ook flink werk. Het blijft echter de vraag, of wij niet verplicht zijn om den berooiden toestand der Koloniale Kas met wat minder degelijk, en dus goedkooper werk tevreden te zijn. De kleinere uitgaven zullen dan wel op bepaalde tijden moeten herhaald worden, maar een arm mensch kan gemakkelijker tienmaal een dubbeltje uitgeven, dan eenmaal een gulden. Wat echter op den duur voordeeliger is?

Anderen willen ons helpen om die hoogere onkosten voor ons te betalen, welke wij ons zelven nooit zouden mogen veroorloven, omdat wij het geld daarvoor niet bezitten, maar zoo wij daardoor eerder in staat worden gesteld, wat geld te verdienen, of zeker minder armoede te lijden, mag Holland wat wel ruimer bijspringen.

In dit vertrouwen zouden wij een duurderen damaanleg en topografische opname wel kunnen goedkeuren.

Het voorstel der leden om de dividivi-cultuur wat meer te bevorderen van Gouvernementswege, zal zeker bij velen instemming vinden. Het is BEWEZEN, dat dividivi hier groeit, deze cultuur *kan* dus worden ontwikkeld, verbeterd en uitgebreid. Als onze landbouwkundige zich hierop eens speciaal toelegde, zoude hij een nuttig werk verrichten.

Het spijt ons, dat de Kol. Raad geen aanleidig heeft gevonden in het algemeen verlangen der bevolking om de hoedenindustrie weer wat te verlevendigen om ook hierop de aandacht van het Bestuur te vestigen. Voor een volksindustrie mocht toch ook wel eens iets gedaan worden.

Het voorstel tot onderzoek naar de mogelijkheid van uitbaggering van Aruba's havenmond juichen wij van harte toe en hopen, dat het Bestuur hiertoe spoedig moge overgaan.

Van de artikelsgewijze behandeling willen wij alleen nog dit vermelden.

De leden zijn van gevoelen, dat inkrimping van het aantal districtmeesters op den duur niet in het belang van de geadministreerden zoude blijken. Wel diende voor het districtbeheer meer geld te worden uitgetrokken, waardoor een beter beheer kan verwacht worden. De Raad blijft algemeen ook tegen detacheering onzer ambtenaren naar Nederland.

De Inspecteur van den landbouw in West-Indië vond ook weinig genade in de oogen der meeste leden. De voordeelen waren tot dusverre alleen voor Suriname, laat het geheele traktement derhalve ook ten laste van Suriname komen.

Een enkele opmerking moeten wij ons hier veroorloven.

Tot dusverre heeft Dr. VAN HALL nog weinig *kunnen* uitrichten in onze kolonie. Toen de heer RIJKENS hier landbouwkundige was, van optreden is geen sprake, viel er voor den Inspecteur al heel weinig te inspecteeren! Toen waren wij meer dan een jaar zonder landbouwkundige en nu is, een 5 maanden geleden, pas een nieuwe in functie getreden.

Laten wij zorgen ook buiten den landbouwkundige om den Inspecteur om advies te vragen, bijv. over de ziekte in de divi-divi. Dat deskundigen of practische plantageeigenaars hem mededeelen, in hoeverre, wat hij aanraadde in vroegere brochures, hier van toepassing is. Dat de „Cur. Maatschappij" meer met hem in relatie trede. Nu ligt de schuld ook grootendeels aan ons zelf, als wij zoo weinig voordeel trokken van deze f 2000.

Of echter de f 6600 uitgetrokken voor Inspecteur en Landbouwkundige voorloopig, nu er nog zoo weinig te inspecteeren valt en landbouw zonder water vooralsnog onmogelijk bleek, niet beter besteed konden worden? Eerst moet door damaanleg onze grond geschikt gemaakt worden voor den landbouw. Het verraste ons zeer en verblijdde ons tevens, dat de Kol. Raad de aandacht van het Bestuur vestigde op de visscherij van Aruba. Volgens sommige leden is deze voor dadelijke verbetering vatbaar.

De Raad vraagt f 20000 aan om de divi-divi-cultuur te bevorderen en 800 H. A. onder deze cultuur te brengen.

Gevraagd werd, waar de schooltuinen aangelegd zijn of zullen worden en of de kosten wel in verhouding zullen zijn met het nut.

Aangedrongen werd op het verschaffen van plantzaad in ruimere mate dan tot nu toe is geschied, aan onvermogende landbouwers.

Verder stellen de Leden voor vermindering of schrapping van verschillende kleinere en grootere posten o. a. ook den aanleg van een steiger en van een metalen kabel tot goederenvervoer op Saba.

De steiger, gelukkig nog niet aangelegd aan de Fortbaai, wordt nu beter geacht aan de Ladderbaai. Waarom? Is er dan verleden jaar geen degelijk onderzoek ingesteld? Maar weet wie, waar ze dien steiger nu weer heensjouwen, want de zaak moet nog nader worden onderzocht.

Uit Saba werd ons geschreven, dat een stalen kabel wel gewenscht was. Eenige dragers, sjouwers zullen hun dagloontje wel daardoor missen, maar de goederen kunnen met een kabel goedkooper en sneller worden bovengebracht, terwijl er minder gevaar voor breken, bederven en stelen zal zijn. Nu moeten de grootere kisten op het strand worden uitgepakt, aan zee, zon, weer en wind worden blootgesteld en bij kleine partijtjes worden bovengebracht. Als men eens begon met een kabel?

Señales de Peligro.

¿Contrae Ud. un resfriado cada vez que hay un cambio de temperatura? ¿Siente Ud. irritada ó llagada la garganta? Experimenta Ud. fuertes punzadas en el pecho?

¿Ignora Ud. que estas son las alarmantes señales del peligro, indicadoras de la pulmonía, la bronquitis, ó la misma tisis?

Si está Ud. adolorido y ha enflaquecido recientemente, alarmantes en verdad son esas señales. Este es el problema que tiene Ud. que resolver. "¿Poseo la vitalidad suficiente para desembarazarme de estas enfermedades?" Es fácil precaver. La

Emulsión de Scott

impide la tisis y un millar de enfermedades más que atacan á los débiles y á los de sangre empobrecida.

La EMULSION DE SCOTT es el modelo de los remedios, el remedio por excelencia para la inflamación de la garganta y los pulmones, los resfriados, la bronquitis y la tisis. Es una medicina-alimento de una potencia notable. Alimento, porque nutre el cuerpo, y medicina porque sana las condiciones morbosas.

SCOTT & BOWNE, Químicos, New York.

De venta en las Boticas.

Rehúsense las imitaciones y las "preparaciones sin sabor" y "vinos" llamados "preparaciones de aceite de hígado de bacalao" pero que no lo contienen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

✠ Dinsdag ontvingen wij de droeve tijding, dat de Zeereerw. Pater ALOYSIUS HELLING den 8sten Maart te Huisen in het hoofdklooster der EE PP. Dominikanen is overleden. Na onder behandeling geweest te zijn van verschillende specialiteiten, werd de verklaring afgelegd, dat de ziekte ongeneeslijk was en een langdurig lijden wellicht de toekomst van den ijverigen werkzamen Pastoor. Meerdere malen had de Z. Eerw. gedurende zijn verblijf in Hollad reeds eenige lichtere of heviger aanvallen zijner ziekte te verduren, totdat ten slotte zulk een zware beroerte hem trof, dat hij veertien dagen buiten kennis bleef. In den nacht van 7 op 8 Maart herhaalde zich die hevige aanval, welke een einde maakte aan zijn leven.

FRANCISCUS HELLING werd 7 November 1859 te Amsterdam geboren, en trad in 1878 in de Orde van den H. Dominikus. Den 24sten Sept. 1879 legde hij zijn plechtige geloften als religieus af en werd Priester gewijd den 16den Aug. 1885. Twee jaar later, 11 Nov. 1887 kwam Pater ALOYSIUS (FRANCISCUS HELLING) op Curaçao en was achtereenvolgens werkzaam op Sta Rosa, de Noord, Montagne en Savonette.

Tot tweemaal toe werd hij door zijne Oversten uitgekozen een nieuwe parochie op te richten, eerst op Montagne, later op Savonette.

Zijn vuur en werklust bezielde zijn parochianen en wekte hen op, tot trouwe plichtsbetrachting, zijn hartelijkheid won aller vertrouwen, zijn minzame omgang deed allen tot hem naderen. Moge de gebeden zijner vroegere Parochianen getuigenis geven van hunne vereering en dankbaarheid.

De Vrijmoedige.

Met zijn nummer van 5 April ll. begon deze Collega zijn 31sten jaargang.

Volgaarne beantwoordden wij den groet, voor zoover ook aan ons gebracht, en wenschen hem op zijn verderen loopbaan veel succes toe.

Het is onze innigste wensch steeds met hem, ook bij verschil van meening, vriendschappelijk samen te werken.

Havennieuws.

Van 16 — 31 Maart liepen onze haven binnen:

Stoombooten	17
Goeletten	19
Bijlanders	21
Brikken	2
Totaal	59 schepen,

die met de 51, gedurende de eerste helft van Maart binnengeloopen, voor deze maand een totaal vormen van 110 schepen.

Sterfte.

Gedurende de maand Maart zijn in 't stadsdistrict overleden 42 personen, t. w. 37 volwassenen en 5 kinderen.

Districtsverdeeling.

Met 1 Mei a. s. zal de proef begonnen worden om alle buitendistricten te brengen onder het beheer van twee districtmeesters. Wij zijn overtuigd, dat de twee nieuwbenoemde titularissen hun uitersten best zullen doen om den zwaren last zoo goed mogelijk te dragen, het zal dus zeker niet aan hen liggen, wanneer het voorstel onuitvoerbaar zal blijken. Hun klachten zullen wel ter oore komen van het Bestuur; wat zal er echter gedaan worden om ook aan het volk gelegenheid te geven voluit te zeggen, hoe de nieuwe verdeeling in districten hen bevalt, wat de voordeelen, welke de nadeelen zijn? Of zal men later weer zeggen, dat er officieel geen klachten zijn ingekomen, dus dat de nieuwe verdeeling algemeen wordt goedgekeurd?

De hoedenindustrie.

Tot onze groote verwondering heeft tot nog toe geen enkel onzer Collega's ook maar iets gezegd ten gunste van deze volksindustrie. Wij hebben ons best gedaan bij herhaling te wijzen op het groote nut van het algemeen verspreiden eener fijnere vlechtmethode, maar tot dusverre zagen wij in de plaatselijke Pers daarover geen enkel woord.

Wat ons nog meer verbaasde? Dat op de nieuwe Begrooting geen enkel sommetje was uitgetrokken tot verlevendiging dezer volksindustrie. Het is bewezen, dat het volk verlangt het hoedenvlechten beter te leeren, van alle kanten komen aanvragen in om ook in de buitendistricten en op de eilanden een vlechtcursus op te richten.

Op Bonaire zal men eerstdaags daarmede een begin maken.

De navraag naar fijne en grove hoeden blijft gelukkig aanhouden, zoodat deze industrie, mits flink aangepakt en krachtig geleid, binnen

korten tijd een hooge vlucht kon nemen.

Verschillende personen hebben hun best gedaan het volk op te wekken tot deelname aan dezen cursus; de „Cur Maatschappij” is begonnen met zulk een cursus te openen. En toch dreigt alles weer dood te loopen door gebrek aan steun. De ontwikkeling dezer volksindustrie gaat veel te langzaam, daar is veel te weinig kapitaal om de cursussen te vermeerderen en overal te verspreiden.

Door het lange wachten teleurgesteld, begint men hier en daar den moed al te verliezen en tracht men ook anderen af te houden van de medewerking van iets tot toch op niets weer uitloopt. Zou het nu niet jammer wezen, als nu opnieuw een zekere bron voor ons volksbestaan verstopt raakte? Dat de „Cur. Maatschappij” overwege, of zij niet bij machte is, nog wat meer te doen voor de ontwikkeling dezer industrie, en pogingen aanwende bij het Bestuur om subsidie en steun. Dat de Leden van den Kol. Raad hun invloed late gelden, opdat ook dit volksbelang niet verwaarloosd worde.

Door ziekte van den Voorzitter der „Cur. Maatschappij” bleven verschillende maatregelen tot uitbreiding van den cursus liggen. Het tweede lokaal aan de oude Pastorie voor dezen cursus afgestaan, kan nu betrokken worden en een twintigtal nieuwe leerlingen worden geplaatst. Deze week werden anderhalf dozijn hoeden verkocht. Een hoed bracht 6 Gld. op, een andere f 5, de meeste f 8, slechts een zestal minder. De vlechtsters moeten zich een weinig oefenen in het geduld, want die fijnere methode is niet zoo spoedig aangeleerd, als men wel dacht.

Zou het Bestuur ook geen stappen kunnen doen bij den Inspecteur van den Landbouw en bij onzen Landbouwkundige om toch zoo spoedig mogelijk zaad of plantjes der goede palmieten te bekomen, opdat minstens beproefd kunne worden, of de grondstof niet in eigen kolonie groeien wil, hetzij hier, op de bovenwinden, of op Suriname. Dit is ook een der hoofdvereischten tot verzekering dezer volksindustrie.

Wij hopen, dat onze persbroeders nu eens mede zullen werken om dit algemeen belang voor ons volk te bepleiten.

Mijn tweede Wederwoord.

De Heer MORDY S. L. MADURO heeft weder een brochure in het licht gegeven. De bedoeling van den uitgever (of schrijver?) zal wel zijn daarmede een antwoord te geven op de laatste brochure der afgetreden leden van den Koloniale Raad. Of dit doel is bereikt, betwijfelen wij zeer. Geen zweem van bewijs troffen wij er in aan. En dat na de zoo flink, uitvoerig gedocumenteerde brochure der ex-leden.

Zooals wel meer gebeurt, als iemand voelt ongelijk te hebben, maar uit overdreven eerbied voor zich zelven meent, dit niet te mogen erkennen, slaat de heer MADURO een hoogen toon aan om zijn verwarring te verbergen en plaatst zich op een hoogte, welke hem tegenover zijn Oudmedeleden volstrekt niet toekomt.

Wat de heer MADURO aan ons adres richt, moeten wij wel onbeantwoord laten. Zoolang hij meent, dat wij „tegen beter weten in” partij kiezen en oordeelen, kunnen wij met hem geen polemiek voeren. Iemand, die voor een welopgevoed persoon wil doorgaan, mag zoo maar niet klakkeloos een ander, omdat deze met hem van gevoelen verschilt, van kwade trouw betichten.

Buitenland.

MAROKKO.

Het belangrijkste feit, dat zich voordoet, vooral ten opzichte der onderlinge verhouding van de te Algeriras vertegenwoordigde mogendheden is, dat tusschen Frankrijk en Engeland en daarna ook tusschen Frankrijk en Spanje tractaten zijn gesloten, die wel is waar de conferentie niet binden kunnen, maar toch de vertegenwoordigers van genoemde landen geen absolute vrijheid meer laten en dus indirekt zeker de conferentie kunnen beïnvloeden.

Men weet trouwens, dat Duitschland juist aanstoot had genomen aan het feit, dat die tractaten buiten zijn medeweten niet alleen waren tot stand gekomen, maar ook dat van hun inhoud langs officieelen weg geen kennis was gegeven.

Zeer bekend is Marokko niet, de toestand van regeeringloosheid, waarin de verschillende stammen leven ...... en strijden, maakt het voor de onderzoekingsreizigers al een zeer gevaarlijk te betreden gebied.

Natuurlijk zal versterking van de macht des sultans dien anarchistischen toestand kunnen doen eindigen en het rijke en vruchtbare Marokko voor Europa openen.

Maar het geldt niet alleen een versterking van macht, het geldt een bepaalde machtsuitbreiding.

Wat toch is het geval? De feitelijke macht van den sultan strekt zich niet verder uit dan tot de omstreken van Fez en Marakech. Het overige land de bergachtige gedeelten behooren tot het zoogenaamde „bled es siba”, het ononderworpen land.

Daar leven geheel ordeloos en voortdurend met elkaar in strijd verschillende stammen, die niet alleen deze vruchtbare streek onbewoonbaar maken, maar voor Frankrijk, aan de grens van Algerië, een voortdurend gevaar opleveren.

De onveiligheid van Marokko is des te meer te betreuren, daar geen streek zich beter zou leenen tot coloniseeren, indien de onschendbaarheid van persoon en goederen voldoende was gewaarborgd.

Als landstreek is Marokko door de natuur meer begunstigd dan Algerië. De vruchtbare vlakte tusschen Middellandsche Zee en Atlantischen Oceaan wordt door een hoogen bergketen beschut tegen de alles verschroeiende winden van het Zuiden, terwijl diezelfde bergen, waarvan sommige eene hoogte van 4000 M. bereiken, juist den noordwesten wind stuiten, die weldadigen regen brengt. Te Marokko vindt men dan ook, wat in Algerië niet voorkomt, rivieren, die geheel het jaar stroomen.

De periodieke waternood, die in Algerië heerscht en daar de grootste vijand is van de colonisators, kent Marokko niet.

De Franschen meenen dan ook genoeg te hebben gezegd van de vruchtbaarheid dier streken, als ze verklaren: „le Maroc est une Algérie où il pleut”.

Trouwens, allen, die Marokko hebben doorreisd zijn eenparig in hunne bevinding, dat dit land het rijkste is en het vruchtbaarste van geheel Noord-Afrika.

Maar niet alleen rijkdom en vruchtbaarheid trokken de aandacht der vreemde mogendheden, — andere oorzaken deden zich gelden: de strategische ligging van Marokko aan gene zijde van de Straat van Gibraltar, de woelende onlusten, die de orde in Algerië en de macht van het daar heerschend Frankrijk bedreigden en niet minder zoowel uit strategisch als uit een oogpunt van handel en nijverheid het feit, dat Marokko den natuurlijken uitweg biedt van Algerië tot den Atlantischen Oceaan.

Geen wonder derhalve, dat Frankrijk zich als aangewezen beschouwde om te zorgen voor de rust en veiligheid in Marokko en het politietoezicht wilde regelen. Zooals uit de telegrammen bekend is, werd dit eindelijk ook door de mogendheden, vooral Duitschland erkend en aan Frankrijk met medehulp van Spanje de regeling van politietoezicht afgestaan.

FRANKRIJK.

Het ministerie is gestruikeld over zijn onbesuisde uitvoering der scheidingswet!

In de Kamer een interpellatie van Plichon ten aanzien van de toepassing der wet en de inventarisatie der kerken beantwoordende, verwierp minister Rouvier elke motie, waarbij opschorting van de inventarisatie zou geëischt worden. De regeering zou de wet toepassen met omzichtigheid, tact en wijsheid, zei hij, en vroeg de Kamer aan te nemen de motie van Feret, waarbij de verklaringen der regeering werden goedgekeurd. Deze motie werd echter verworpen met 267 tegen 243 stemmen.

Rouvier zeide toen, dat de regeering geen belang meer heeft bij het vervolg der beraadslagingen en verliet met de overige ministers de zaal, de vergadering werd verdaagd.

De meerderheid van 267 stemmen, die het kabinet ten val bracht, omvat de geheele rechterzijde, de helft der republikeinen en progressisten met Ribot, de meesten der socialisten en een gedeelte van de radicale socialisten.

Advertentien.

✠

Voor de talrijke, hartelijke bewijzen van oprechte deelneming bij het overlijden van mijn innig geliefde Moeder, betuig ik mijn diepgevoelden dank.

P. fr. H. OKHUYZEN.

1 Maart 1906.

Schoonhoven Holland

Na het ontvangen van de H. Sacramenten der stervenden is den 8e. Maart in Holland overleden

DE ZEEREERWAARDE PASTOOR

Aloysius Franciscus Helling

Missionaris van Curaçao.

✠ fr. JACOBO AMBROSIO,

Vic. Apost.

In ons hoofdklooster te Huisen is den 8sten Maart in den Heer overleden, na het ontvangen der H. Sacramenten,

DE ZEEREERW. PATER

fr. Aloysius Helling,

O. Praed.

Missionaris van Curaçao.

P. fr. ANT. TER MAAT,

Vic. Prov.

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK, U. S. A.
De Venta Por Las Ferreterías
Almacenes de Víveres.

DE ECHTE CURAÇAO-LIKEUR
GEDISTILLEERD DOOR
JOUBERT & Co.
van uitgezochte, versche *Curaçaosche* Oranjeschillen. Bekroond met 1sten Prijs, de Zilveren medaille, op de Koloniale Tentoonstelling, Mei 1904.
Te verkrijgen in de
Botica Nacional
Otrabanda.

Fotografia Soublette.
Este muy conocido Taller ofrece de nueve sus trabajos a sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.
HORAS DE TRABAJO:
De 8 A. M.—4 P. M.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 2den September 1904 t|m 10 Februari 1905, onder No. 2164 S t|m No. 10000 S, zal plaats hebben op DONDERDAG den 19den April en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 29sten Maart 1906.

De Voorzitter.
A. JESURUN.

LA DICHA EN EL HOGAR.
Elixir de Capuchino,
PREPARADO POR
H. SUELS,
Miembro de la Facultad Médica de los EE. UU. de Venezuela, Premiado con medalla de oro en la Exposición Industrial de Valencia, (Carabobo) 1901 y Universal de St. Luis, EE. UU. de América 1904.
Para la completa curación de:
La anemia, abatimiento, vértigos, languidez, palpitaciones, color pálido, extenuación, empobrecimiento de la sangre, etc, etc. etc.
Agentes en Curazao,
DE LANNOY & Ca.
OTRABANDA,
BOTICA CENTRAL.

„HET HERT.”
Drinkt steeds het heerlijke Lans' export Bier „Het Hert”; het heeft een zuiveren en aangenamen smaak en is het meest geschikte Bier voor ons warm klimaat, dewijl het zeer weinig alcohol bevat.
Agenten voor Curaçao,
DE LANNOY & Co.
Agentes.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO